

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus jättis Sergei Seredenko süüdimõistmise muutmata

Riigikohus jättis Sergei Seredenko süüdimõistmise muutmata

16. juuni 2023

Riigikohus leidis täna avaldatud otsuses, et Sergei Seredenko karistamine riigivastase kuriteo eest oli põhjendatud.

Prokuratuur süüdistas Sergei Seredenkot selles, et ta tegi aastail 2009–2021 Eesti kodanikuna koostööd seitsme Venemaa valitsusasutuste huvides ja ülesandel tegutsenud isikuga. Tema eesmärk oli abistada neid Eesti iseseisvuse, sõltumatuse ja territoriaalse terviklikkuse vastu suunatud vägivaldsete tegevustes ning toetada Eesti-vastast luuretegevust.

Süüdistuse järgi osales Seredenko Venemaa mõjutustegevuses, koostades ja avaldades Venemaalt saadud juhtnööride põhjal Venemaa välis- ja julgeolekupoliitilisi eesmärke toetavaid artikleid, mis olid mõeldud Eesti ühiskonna lõhestamiseks ja riigiasutuste diskrediteerimiseks. Samuti võttis ta osa mõjutustegevusega seotud asutuste ja organisatsioonide üritustest ning nende tegevuse kavandamisest. Lisaks kogus ja edastas ta Venemaale huvipakkuvat infot Eesti ühiskonnas ja poliitikas toimuva kohta.

Maakohus mõistis Seredenko süüdi Eesti Vabariigi vastase suhte loomises ja pidamises ning karistas teda viie ja poole aasta pikkuse vangistusega. Ringkonnakohus jättis otsuse muutmata.

Maakohus kummutas kaitsja väite, et Seredenko tegutses sõltumatu teadlase või õiguskaitsejана. Seredenko tegi tihedat koostööd Venemaa riiklike asutuste ja organisatsioonidega ning talle kirjutati sageli ette nii artiklite teema, sisu kui ka tonaalsus. Seega oli tegemist tellimustöödega, mitte sõltumatu ekspertiisi või analüüsiga. Samuti tegeles Seredenko selgelt nn Vene maailma kuvandi edendamisega, mitte üksikisikute õiguste kaitsega riigi omavoli vastu.

Riigikohtu kriminaalkolleegium jättis täna Seredenko süüdimõistmise ja karistuse jõusse ning ei nõustunud kaitse seisukohaga, et süüdistuse aluseks olevad karistusnormid on põhiseadusega vastuolus.

Kolleegium märkis, et Eesti iseseisvuse, sõltumatuse ja territoriaalse terviklikkuse ning põhiseadusliku korra kaitse on kaalukad põhiseaduslikud väärtused, mis annavad legitiimse aluse väljendusvabaduse piiramiseks. Tõsiselt võetavad pole kaitsja väited, et Eestis on välja kuulutatud nulltolerants riigiasutuste vastase kriitika suhtes ja tegemist on tsensuuriga.

Pikemalt puudutas Riigikohus otsuses sellise teabe kriminaalasjas tõendina kasutamist, mille kaitsepolitsei on kogunud julgeolekuasutusena. Seredenko asjas olid muu hulgas tõenditeks kaks teabehanke kokkuvõtet, kuid suurt osa nende aluseks olnud infost kriminaalasja toimikusse ei lisatud, sest tegu oli salajase taseme riigisaladusega.

Kolleegium rõhutas, et üldjuhul peavad süüdistatav ja tema kaitsja saama tõenditega tutvuda, aga lubatud on erandid näiteks riigi julgeoleku, politsei töömeetodite ja tunnistajate kaitseks. Teabe kaitsjale esitamata

jätmise puhul peab kohtul olema siiski võimalik kontrollida, milline huvi kaalus kaitseõiguse tagamise vajaduse üles. Kui sama teavet saaks koguda tavapärase kriminaalmenetluse toimingutega, siis tuleb seda ka teha. Kaitsepolitsei kaksikpädevust julgeolekuasutuse ning uurimis- ja jälitusasutusena ei tohi kasutada ära selleks, et piirata kunstlikult kaitsja juurdepääsu teabele, millega ta mõne teise uurimisasutuse menetletud asjas oleks saanud tutvuda.

Riigikohus märkis, et Seredenko asjas kontrollisid kõik kolm kohtuastet teabehanke kokkuvõtete aluseks olnud andmeid ja veendusid, et need on usaldusväärsed ning nende kogumisel on järgitud seadusi.

Riigikohtu otsusegasaab tutvuda siin[1].

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
arno [dot] poder@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-jattis-sergei-seredenko-suudimoistmise-muutmata>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=1-21-5633/135>